

kraterne er i stand til at fastslå, om Danmark er i krig eller undtagelsestilstand, eller om vi ikke er det. Det er jo desværre ikke kun et teoretisk spørgsmål. Problemet er jo, at det giver forsvarsministeren ret til at foretage aflytning af os alle sammen uden nogen form for domstolskontrol, uden nogen som helst anden form for kontrol end den, de politikere, der sidder i Folketingets Kontroludvalg – og som ikke må fortælle noget som helst om, hvad der foregår – udøver.

Der var jo stor debat, da man i Sverige ville indføre en bestemmelse i deres forsvarslov om, at forsvarrets efterretningstjeneste i Sverige skulle have ret til at foretage aflytninger, skulle have ret til at foretage kontrol med telekommunikation. Det har udløst protester, også fra medier i Danmark osv. Derfor har jeg så også spurgt forsvarsministeren, om han kan garantere, at der ikke i Danmark af Forsvarets Efterretningstjeneste i medfør af forsvarsloven foretages aflytning af journalister, advokater, læger og andre, der i retsplejeloven er særlig beskyttet mod aflytning. Det har forsvarsministeren ikke kunnet garantere ikke finder sted.

Det betyder altså, at vi ikke kan være sikre på, at Forsvarets Efterretningstjeneste ikke foretager aflytning af de her grupper, som vi normalt giver en særlig stærk beskyttelse, fordi vi mener, at det er afgørende i et retssamfund, at man kan have fortrolig kommunikation med sin advokat, vi mener, det er afgørende, at man kan have fortrolig kommunikation med sin læge.

Hvis den her mulighed ikke blev brugt, var det jo ret nemt for forsvarsministeren at gå på Folketingets talerstol og sige: Nej, Danmark er ikke i krig; jeg kan godt garantere, at vi ikke foretager aflytning af læger, af journalister, af præster eller af andre, som er særlig beskyttet. Det kunne forsvarsministeren sagtens gøre, men det vil forsvarsministeren ikke, og det rejser jo klart mistanken om, at det så bliver brugt. Det mener jeg ikke at vi kan leve med et retssamfund. Der mener jeg altså, at vi har behov for at være sikre på, at borgerne ved, om vi er i krig eller undtagelsestilstand, og at der derfor kan bruges en række af de tiltag, der hører hjemme i en situation med krig og undtagelsestilstand, eller om vi ikke er.

Derfor håber jeg altså, at der er tilstrækkelig mange, der stemmer for det her beslutningsforslag, til at vi kan få vedtaget, at Danmark altså ikke er i krig, Danmark altså ikke er i undtagelsestilstand. Det kan være, vi lige kan få et kort øjebliks pause, så alle folketingsmedlemmerne

kan kigge ud ad vinduet og lige tænke sig om og overveje, om de mødte nogen soldater fra fremmede magter på vej herind på Christiansborg i morges, eller om de faktisk kan konstatere, at Danmark ikke er i krig, Danmark ikke er i undtagelsestilstand, og at forsvarsministeren altså derfor heller ikke skal have ret til at aflytte alle uden nogen som helst former for kontrol.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Søren Espersen):
Tak til ordføreren. Forsvarsministeren.

Kl. 14:58

Forsvarsministeren (Søren Gade):

Jeg vil indledningsvis henvise til et notat om forsvarslovens § 17, som den 7. april blev lagt ud på Forsvarsministeriets hjemmeside. Og derudover vil jeg prøve at komme med nogle bemærkninger, som gerne skulle rydde nogle af de misforståelser af vejen, som er opstået, ikke alene i medierne, men også på den talerstol, jeg nu står på.

Først og fremmest deltager Danmark ikke i en global krig mod terror, som det ellers er blevet udlagt, både på talerstolen her og af personer uden for Folketinget. Det er således en generel fejlslutning, når man sammenkæder en misforstået opfattelse af Danmarks rolle i bekæmpelsen af terrorisme som krig med de beføjelser, som under krig ligger i forsvarslovens § 17. Danmark bekæmper og forebygger terrorisme gennem initiativer på en lang række områder, herunder ved udsendelsen af militære styrker. Regeringen udarbejder i øvrigt også årligt en redegørelse til Folketinget om indsatsen mod terrorisme. Der er heller ingen tvivl om, at mange af de modige mænd og kvinder, der er udsendt til bl.a. Afghanistan, betragter sig selv som værende i krig, og det har de god grund til, for som alle ved, er det en farlig opgave, de løser, og kamphandlinger er faktisk en del af deres hverdag.

Men det betyder ikke, at dansk deltagelse i den ikkeinternationale væbnede konflikt i Afghanistan aktuelt er at betragte, som at Danmark er i krig, jævnfør forsvarslovens § 17. Dansk deltagelse i kamphandlinger i en ikkeinternational væbnet konflikt i et andet land medfører ikke i sig selv, at bestemmelsen i forsvarslovens § 17 automatisk finder anvendelse. Bestemmelsen vil alene kunne finde anvendelse i de tilfælde, hvor Danmarks handlefrihed og sikkerhed er truet.

Der er i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslaget også udtrykt bekymring for,